

23ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Α.Π.Θ. - Θεσσαλονίκη, 15-16 Νοεμβρίου 2017

24 χρόνια Πνευματικής Ιδιοκτησίας στην Ελλάδα μέσα από την σχετική αρθρογραφία και νομολογία

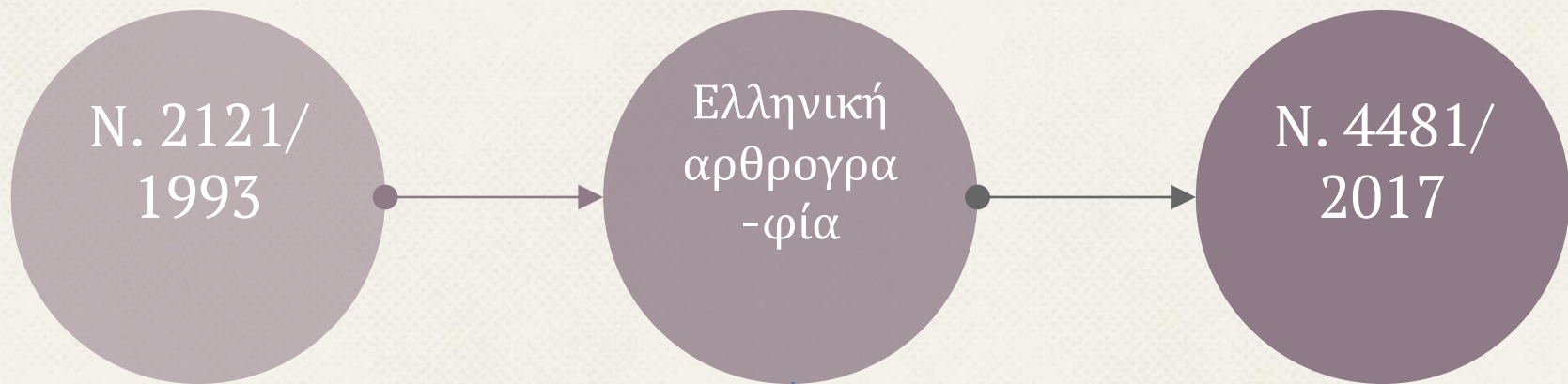
Ηλιάνα Αρακά

Βιβλιοθηκονόμος/ Αρχιονόμος, Αρχείο ΕΛΚΕ,
Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Πρόδρομος Τσιαβός

Νομικός, Επιστημονικός συνεργάτης του The Media Institute,
University College London (UCL)

Γενικά...

- ✓ Ποια θεματολογία προέκυψε και αναλύθηκε
- ✓ Πώς διαμορφώθηκε το γενικό νομικό πλέγμα

- Ιστορική Αναδρομή

• **Στην Ευρώπη....** •

• **1469 Βενετία**

Δικαιώματα τυπογράφων

• **1710 Αγγλία**

Δικαιώματα δημιουργών

• **1791 & 1793 Γαλλία**

*Δικαίωμα δημόσιας εκτέλεσης &
αναπαραγωγής*

• Στην Ευρώπη.... •

• 1886 Βέρνη

Αντικείμενο διεθνούς προστασίας

• 1961 Ρώμη

Αναγνώριση συγγενικών δικαιωμάτων

• Διεθνώς....

• 1994 Συμφωνία για τα Δικαιώματα Διανοητικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα Εμπορίου (TRIPS)

Ελάχιστο επίπεδο προστασίας για όλα τα κράτη - μέλη

• 1996 Διπλωματική Διάσκεψη της Γενεύης

Συνθήκες WIPO

(α) για την πνευματική ιδιοκτησία και

(β) για τις ερμηνείες-εκτελέσεις και τα

φωνογραφήματα

• Στην Ελλάδα.... •

• **1834**

Άρθρ. 432, 433, 471 του Ποινικού Κώδικα

• **1909**

Ν. ΓΥΠΓ’ “Περὶ συγγραφικῶν δικαιωμάτων τῶν θεατρικῶν ἔργων”

• **1920**

Ν. 2387/1920 “Περὶ πνευματικῆς ιδιοκτησίας”

• Στην Ελλάδα.... •

• 1970 (Δικτατορία)

N.δ. 451/1970 “Περί ραδιοφωνικώς και τηλεοπτικώς μεταδιδόμενων φιλολογικών, επιστημονικών, καλλιτεχνικών και μουσικών έργων”

• 1993

N. 2121/1993 “Πνευματική ιδιοκτησία, συγγενικά δικαιώματα και πολιτιστικά θέματα”

Μελέτη ελληνικής

- αρθρογραφίας

Επιλογή περιοδικών

- Ελληνική γλώσσα (Ελληνική έκδοση)
- Περιεχόμενο & ποιότητα περιεχομένου
- Συχνότητα
- Διαδικασία δημοσίευσης
- Απόψεις βιβλιοθηκονόμων - νομικών

Επιλογή περιοδικών

- Δίκαιο Μέσων Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (**ΔΙΜΕΕ**)
- Νομικό Βήμα (**NoB**)
- Επιθεώρηση Εμπορικού Δικαίου (**ΕπιθεΔ**)
- Αρμενόπουλος (**Αρμ.**)

Επεξεργασία

Ομαδοποίηση

Προστασία:

- Πολιτιστικών αγαθών, εκδόσεων, βιβλιοθηκών, κ.λπ.
- Στο διαδίκτυο, βάσεων δεδομένων, προγραμμάτων η/υ, τεχνολογίας
- Οπτικοακουστικών έργων (φωνογραφημάτων, βιντεοδίσκων, cd-rom, κλπ)
- Φωτοτυπιών, φωτογραφιών, σχεδίων αρχιτεκτονικών, μόδας, κλπ
- Συλλογική διαχείριση
- Γενικά θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Σύνολο άρθρων ανά περιοδικό

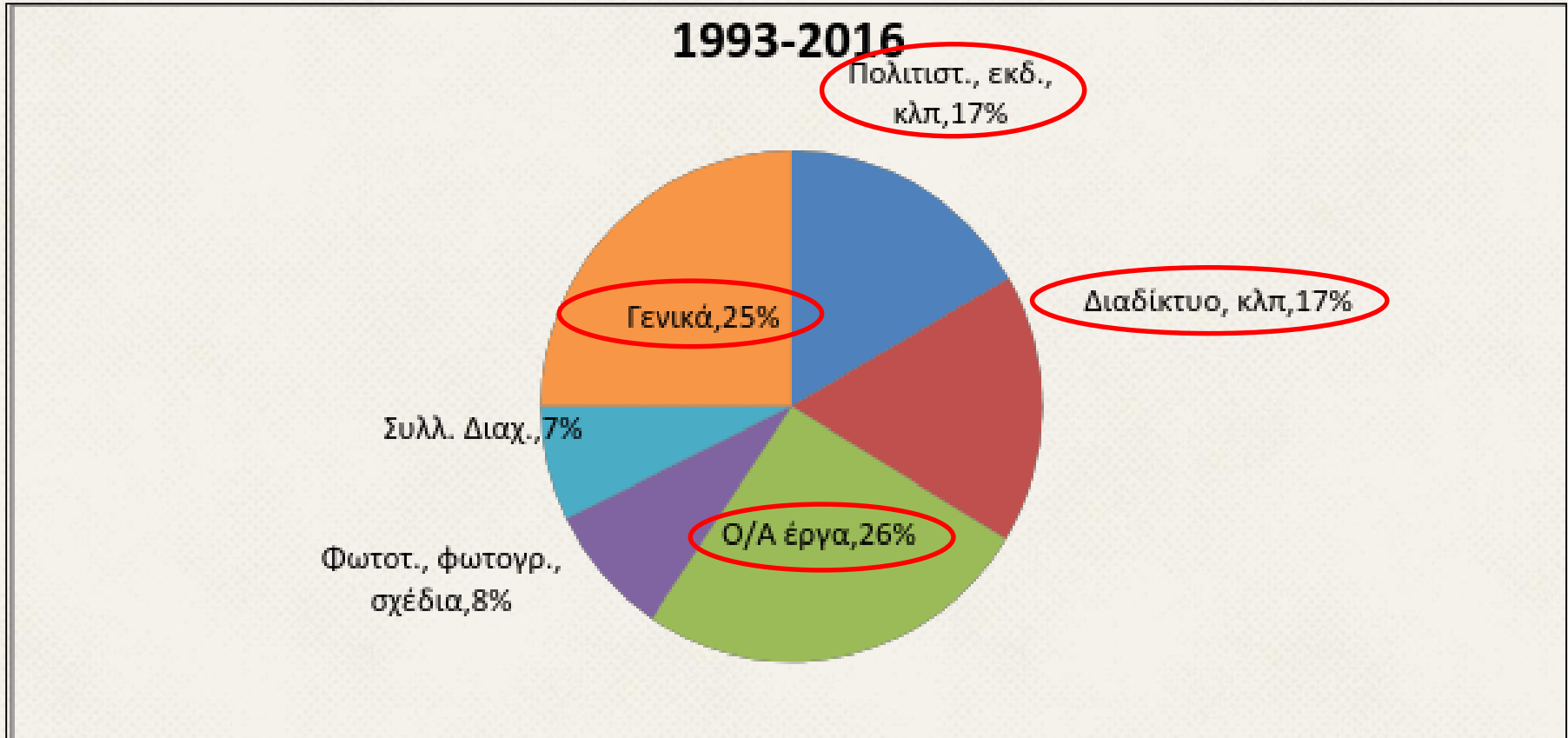
	ΕπισκεΔ	ΝοΒ	ΕπιθεΔ	Αρμ	Σύνολο
Σύνολο άρθρων / περιοδικ ό	51	49	90	87	277

Λέξεις κλειδιά ανά περιοδικό

1993-2016	Πολιτιστ., εκδ., κλπ	Διαδίκτυο, κλπ	Ο/Α έργα	Φωτοτ., φωτογρ., σχέδια	Συλλ. Διαχ.	Γενικά
ΝοΒ	7	7	6	3	4	22
ΕπισκεΔ	7	11	7	8	3	15
Αρμ	13	12	29	6	6	21
ΕπιθεΔ	19	18	29	6	7	11

Λέξεις κλειδιά για την περίοδο...

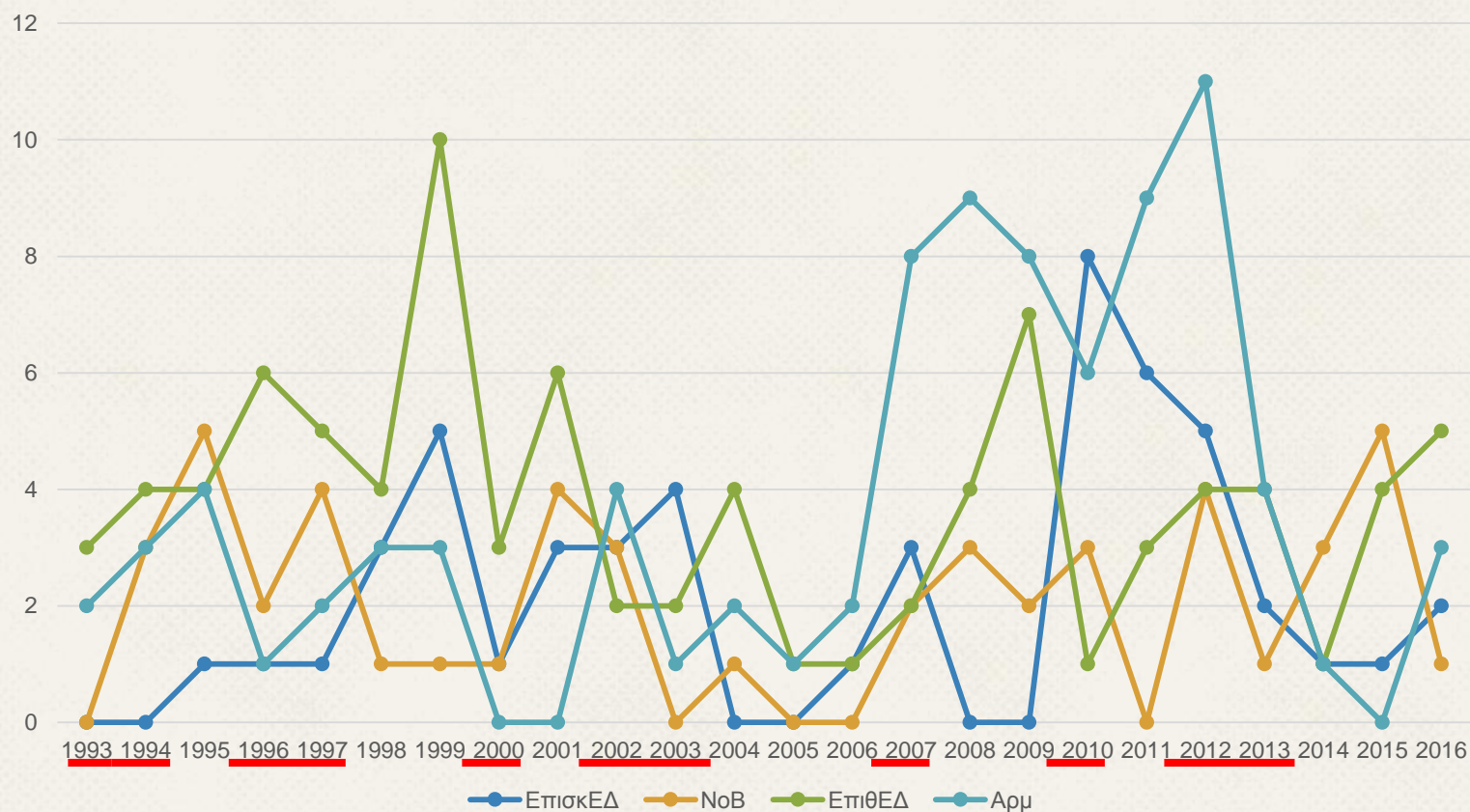
Λέξεις κλειδιά για τις περιόδους...

	Πολιτιστ. , εκδ., κλπ	Διαδίκτυο κλπ	Ο/Α έργα	Φωτοτ., φωτογρ., σχέδια	Συλλ. Διαχ.	Γενικά	Σύνολο
1993- 2004	23	17	37	11	7	29	124
2005- 2016	23	30	34	12	13	40	152

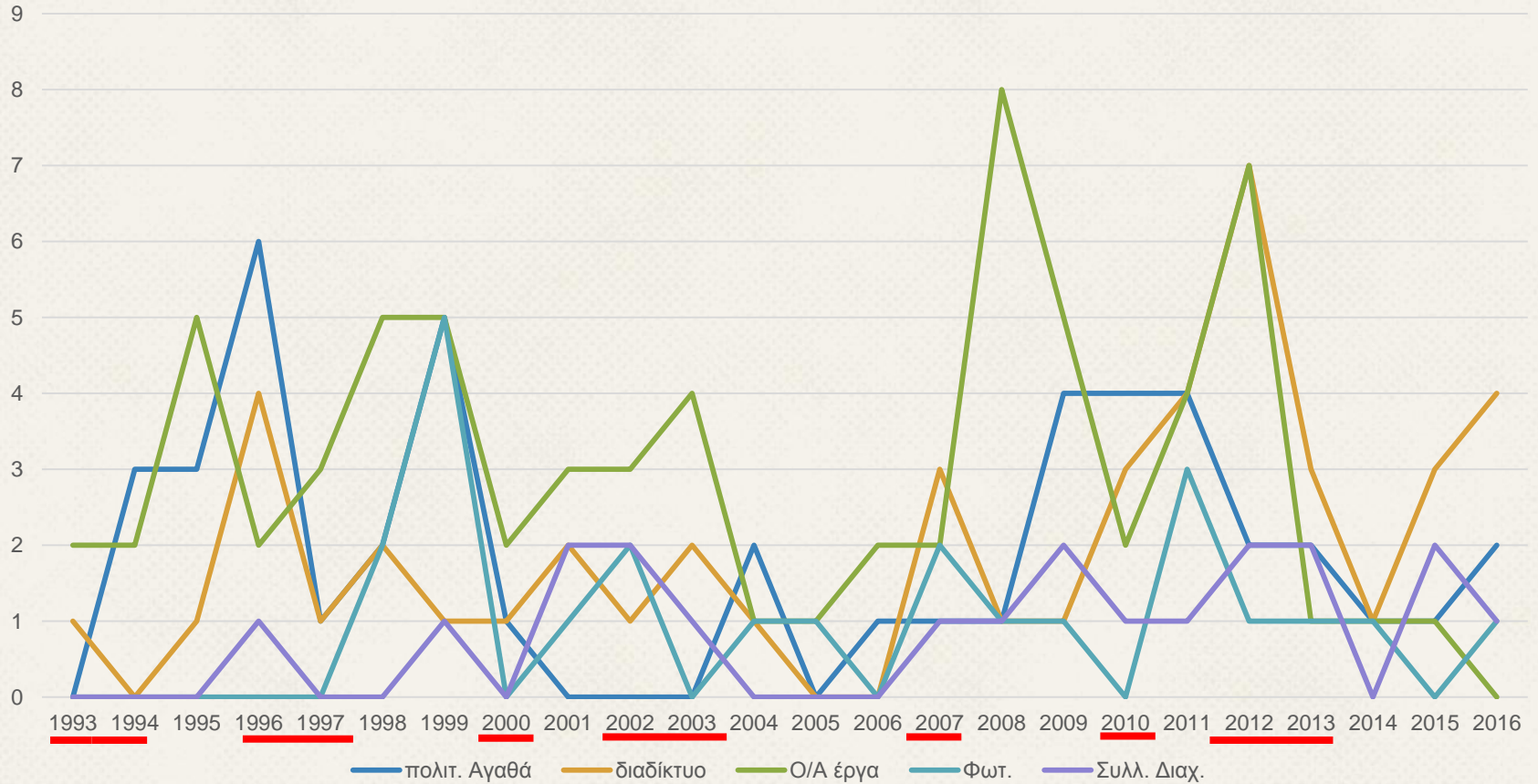
Εξέλιξη όγκου δημοσιεύσεων σε σχέση με τις νομοθετικές αλλαγές

Εξέλιξη Δημοσιεύσεων

Εξέλιξη δημοσιεύσεων σε σχέση με λέξεις κλειδιά και νομοθετικές αλλαγές

Εξέλιξη Δημοσιεύσεων ανά λέξεις κλειδιά

Αλλαγές στη νομοθεσία

- Ο ν. 2121/1993 αναθεωρείται κατά μέσο όρο μία φορά κάθε 18 μήνες από το 1993 (16 τροποποιήσεις σε 25 χρόνια)
- Η πρώτη τροποποίησή του έγινε το 1993 και η πιο πρόσφατη το 2017
- 48 από τα 93 άρθρα του ν. 2121/1993 έχουν τροποποιηθεί τουλάχιστον μία φορά (51.6%)

- **Συμπεράσματα**

Ένα παράδειγμα: ο Ν. 4481/2017

Ο Ν. 4481/2017 εμφανίζει κάποια χαρακτηριστικά που βλέπουμε σχεδόν στο σύνολο των νομοθετικών αλλαγών από το 1993 μέχρι και σήμερα:

- 1.Μεταφορά Κοινοτικής Οδηγίας (2014/26/ΕΕ)
- 2.Προσθήκη διατάξεων από τον εθνικό νομοθέτη για να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένα θέματα (π.χ. εύλογη αμοιβή, δημόσιος δανεισμός κλπ)
- 3.Συλλογική διαχείριση
- 4.Νομοθετική παρέμβαση ως αποτέλεσμα της τεχνολογικής αλλαγής

N. 4481/2017:

Κύριος σκοπός του παρόντος είναι η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2014/26/ΕΕ «για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά» (ΕΕ L 84), η ρύθμιση της λειτουργίας των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης ή συλλογικής προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων και των ανεξαρτήτων οντοτήτων διαχείρισης, καθώς και η τροποποίηση διατάξεων του ν. 2121/1993 (Α΄25)

N. 4481/2017

1. Κυρώσεις για προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο
2. Αμοιβή 2% της αξίας Η/Υ και tablets με μέγεθος RAM άνω των 4 GB υπέρ των δημιουργών.
3. Άρση απορρήτου για προσβολές δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στο διαδίκτυο
4. Δημόσιος δανεισμός έργων από δημόσιες βιβλιοθήκες.

N. 4481/2017

Αλλαγές στο Ν. 2121/1993:

- Άρθρο 18 - Αναπαραγωγή για ιδιωτική χρήση
- Άρθρο 22 - Βιβλιοθήκες και αρχεία
- Άρθρο 30 - Έργα συνεργασίας και μουσικές συνθέσεις με στίχους
- Άρθρο 35 - Ρυθμίσεις για τη ραδιοφωνική και τηλεοπτική μετάδοση
- Άρθρο 49 - Δικαίωμα εύλογης αμοιβής
- Άρθρο 55 - Αρμοδιότητες των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης

Εκσυγχρονισμός των κανόνων της πνευματικής ιδιοκτησίας ως μέρος των πολιτικών για την Ενιαία Ψηφιακή Αγορά

- Περισσότερη πρόσβαση στο διαδικτυακό περιεχόμενο διασυνορικά
- Περισσότερες δυνατότητες χρήσης υλικού που προστατεύεται από πνευματικά δικαιώματα στην εκπαίδευση, την έρευνα και την πολιτιστική κληρονομιά
- Καλύτερη λειτουργία της αγοράς πνευματικών δικαιωμάτων

Τελικά Συμπεράσματα I

- Οι αλλαγές του Ν. 2121/1993 ακολουθούν ως επί το πλείστον τις αλλαγές στην κοινοτική νομοθεσία και τις διεθνείς συνθήκες
- Η αρθογραφία ακολουθεί τις αλλαγές στο νόμο και ταυτόχρονα τις νέες τεχνολογικές τάσεις
- Υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για τα οπτικοακουστικά έργα καθώς και για διάφορες μορφές διανομής έργων πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς αποτελούν τα συνήθη προβλήματα που απασχολούν τη σχετική βιβλιογραφία

Τελικά Συμπεράσματα

II

- Απαιτείται περαιτέρω έρευνα κυρίως ποιοτικού χαρακτήρα προκειμένου να εντοπίσουμε τα χαρακτηριστικά της Ελληνικής βιβλιογραφίας της πνευματικής ιδιοκτησίας και θα πρέπει να δοθεί έμφαση όχι μόνο στην αρθογραφία αλλά και στις μονογραφίες που σχετίζονται με την πνευματική ιδιοκτησία
- Η αρθογραφία περιστρέφεται κυρίως σε σχέση με νομοθετικές αλλαγές και νομολογία και η κριτική βιβλιογραφία είναι σχετικά περιορισμένη. Αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την αδυναμία του Ελληνικού συστήματος πνευματικής ιδιοκτησίας να προτείνει καινοτόμες λύσεις σε σχέση με την προστασία της πνευματικής δημιουργίας και να προβεί σε γενναίες αναθεωρήσεις της νομοθεσίας που να ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά του ελληνικού συστήματος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

Ερωτήσεις?

Επικοινωνήστε μαζί μας:

iliana.araka@gmail.com

prodromos.tsiavos@gmail.com